

NUMERO 2 / 2019 KESÄKUUN

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XX VUOSIKERTA

Vilniemi - Rakila - Mäntlähti - Pyötsaari - Sydänkylä - Häppilä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

RANNAN TAIKAA...

ILKKA AHMAVAARA:

KESÄ JATKUU, KESÄ

Pitkän ja lumisen talven jälkeen kevät hoiti leiviskänsä harvinaisen hienosti. Kerrankin säästyttiin kevättulvilta, kun lumi sulii portaittain ilmojen askeltaessa pakkasen ja suojan väliä maltillisesti. Aluksi vaikutti ettei saada sateita, mutta sitten niitäkin saatiin ja viljelijöiden kannalta kasvukausi lienee alkanut lupaavasti. Huhtikuun loppuilla saatiin veneentervauspäivätkin, kun lämpötila ylsi yli 20 asteen, ja jos tervaaminen jäi tuolloin tekemättä, tuli siihen uusi tilaisuus vielä muutamana päivänä toukokuun puolivälin jälkeen. Kesä puhkesi ympärillämme hitaasti, mutta aivan ajallaan loppujen lopuksi, kun olemme suurpiirteisiä.

Kesä on siis käsillä ja kesän numeromme. Kyllä on tietysti vilskettä kesäaikaan, Klamilassa joka perjantaiset kylätorit ja Mäntlahdessa heinäkuussa kyläteatteria. Myös Fish&Soul festivaali Kalasatamassa jatkuu, kun Sataman Baari otti urakan järjestääkseen aiemman porukan väsyttää. Kaakon kamarimusiikin konsertit raikaavat siellä ja täällä. Kuorsalossa on jo ollut monenmoista talkoota kun saaren muumilaakso taas virkoo kesän tullen. Tähän numeroon jäi kokoamatta kattava tapahtumakalenteri ajan puutteen vuoksi toimituksen riesana olleen sairastelun vuoksi, samasta syystä myös koko numero on reilun viikon myöhässä.

Museotien turvallisuus puhutti Mäntlahdessa viime vuonna ja kyläläisten aloite asian kohentamiseksi on saanut vastakaikua: Mäntlahden 40 km:n nopeusrajoitusmerkkien kohdalle tiehen on ilmestynyt ”tärinäraidat”, jotka ovat tosin niin vähäisiä, etteivät ne autossa tunnu lainkaan. Mutta tarkkaavainen kuski toki näkee ne, tosin huomaamatta ne varmasti jäävät niiltä, jotka ovat sokeita liikennemerkeille ja varsinkin nopeusrajoituksille. Ehdotettua nopeusmittaria kylän kohdalle ei sensijaan ole ilmaantunut, mutta kesähän on vasta aluillaan. Seuraamme tilanteen kehitystä.

Mäntlahden kuntopuistossa trailerinsa päällä keikkuva ja heitteille jätetty mystinen keltainen vene on aiheuttanut vaaratilanteita lapsille ja vanhemmat ovat tietävästi ottaneet poliisiin-

kin yhteyttä. Veneen omistajaan ei ole vuosiin saatu yhteyttä, toivottavasti nyt viimein viranomaiset järjestävät veneen pois. Hyötispisteen parkkipaikka ei ole muutenkaan veneensäilytystila, vaan tosiaan parkkipaikka.

Haminasta on tullut tienvarsimainoksen mukaan ”maailmanluokan pikkukaupunki”. Uusi slogan viitanee Lippumaailmaan kaupungin kaduilla ja puistoissa, niissähän on lippuja ympäri maapalloa, kuin kaupungissamme olisi meneillään suurempikin kansavälinen tapahtuma, näin ei kuitenkaan ole. Haminan kaupunki laittoi nettiin kyselyn Lippumaailman kehittämisestä, ilmeisesti ei ole alkujaankaan oikein tiedetty, mihin lippuja laitetaan ja miksi. Nyt saavat asukkaat keksiä, kun lippuja ja tankoja on hankittu.

Lippumaailma sopisi parhaiten varsinaisen kaupunkialueen ulkopuolelle omaksi teemapuistokseen, jonka maamerkinä ja keskuksena olisi suurlippu. Kaupunkikuvaa nykyinen lippusirkustelu rikkoo ja vie myös merkityksen liputtamiselta yleensä. Perinteisesti liput vedetään salkoon jonkin juhlapäivän merkiksi ja esimerkiksi kansainvälisen tapahtuman kunniaksi. Yötäpäivää liputtaminen kaupunkialueella ilman mitään tarkoitusta halveksii koko liputtamisen vanhaa perinnettä ja vie myös arvon valtiollisilta lipuilta.

Tietysti, jos tarkoitus on kunnioittaa vanhaa sanontaa ”pää sekaisin kuin Haminan kaupunki”, voitaisiin Lippumaailman kaaosta panna paremmaksikin. Ehdotan rinnalle Kellomaailmaa. Kaupunkiin asennettaisiin näyttävälle paikalle julkisia kelloja, joista jokainen näyttäisi eri aikavyohykkeen aikaa, siis noin neljäkymmentä kappaletta eri aikaa! Kun ajan mittaan Lippu- ja Kellomaailmaan ryntäävät turistit toisivat suurta varallisuutta kaupungille, rakennettaisiin rahoilla maailman suurin Suomen aikaa näyttävä julkinen kello suurlipun seuraksi.

Mäntlahdessa 10.6.2019
Ilkka Ahmavaara

RANNANTAIKAA...

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI XX VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry, **rantai.fi**
Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti

Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Värrä)
p. 044 506 0370, mervi@saunalahti.fi

Paino: Solver Palvelut, Anjalankoski
Lehti verkossa: **rantai.fi**

Tämä painos 500 kpl

Ilmestyy kerran vuodenaajassa

PANKKITILI: FI95 5506 0020 0615 50

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen Nro 1 helmikuun 15.pv. Nro 2 toukokuun 15.pv. Nro 3 elokuun 15.pv. Nro 4. marraskuun 15.pv.

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

ISSN 1795-1054 (Painettu)

ISSN 2324-0792 (Verkojulkaisu)

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

AINEISTO SEURAAVAAN NUMEROON VIIMEISTÄÄN ELOKUUN 15. PÄIVÄ!

- s. 2 Kesä jatkuu, kesä, pk, Ilkka Ahmavaara
- s. 3 Kevät vähän lämpeni, Ilkka Ahmavaara
- s. 4 Kylätuvan kuulumisia, Heli Varjakoski
- s. 5 Klamilan maisemapolku, Ari Malmi
- s. 6 Reilun kaupan kahvitauko, Ari Malmi
- s. 6 Kylät lentoon, Mervi Hyppänen
- s. 7 Jouko Sahala 70 v. Susanna Korpela
- s. 8 Runot, Vappu Harjumaaskola, Pirjo Järvenkylä ja Ilkka Ahmavaara
- s. 9 Haminan pyörävaellus, Mervi Hyppänen
- s. 10 Olutsilta, Klamilan osasto, Jenni Yrjönen
- s. 11 Haja-asutusalueen vesihuolto, Tuomo Peltola
- s. 11 Mänttäläisten vesihuolto-osuuskunnassa muutoksia, Mervi Hyppänen
- s. 12 Klamilan ja ymp. VPK:n harjoitukset, Jenni Yrjönen
- s. 14 Suuren rantatien julma pikkuviha, Mervi

Hyppänen

- s. 15 Rantakyläiden palveluhakemisto 2019
- s. 16 Ankeriastutkimus jatkuu, Tuomo Peltola
- s. 17 Hyljeongelmaa pallotellaan, Tuomo Peltola
- s. 18 Kalastajat, kala ja meri, Tuomo Peltola
- s. 19 Tiedote kalastajille, Sydänkylän osakaskunta
- s. 20 Ilmoituksia

RANNANTAIKAA LEHDEN TILAAMINEN

Voit tilata lehden (4 nro/v) kahdella tapaa, maksamalla yhdistyksen vuotuisen 15 euron jäsenmaksun, tai tilaamalla lehden ei jäsenelle 23 eurolla.

Yhdistyksen tilinumero on:

FI95 5506 0020 0615 50

Muista maksun yhteydessä mainita postiosoite, johon lehden haluat.

Lehden vanhemmat numerot luettavissa netissä **vuoden viiveellä** osoitteessa **rantai.fi**

KEVÄT VÄHÄN LÄMPENI, MUTTA VIILENEVÄ TRENDI JATKUU

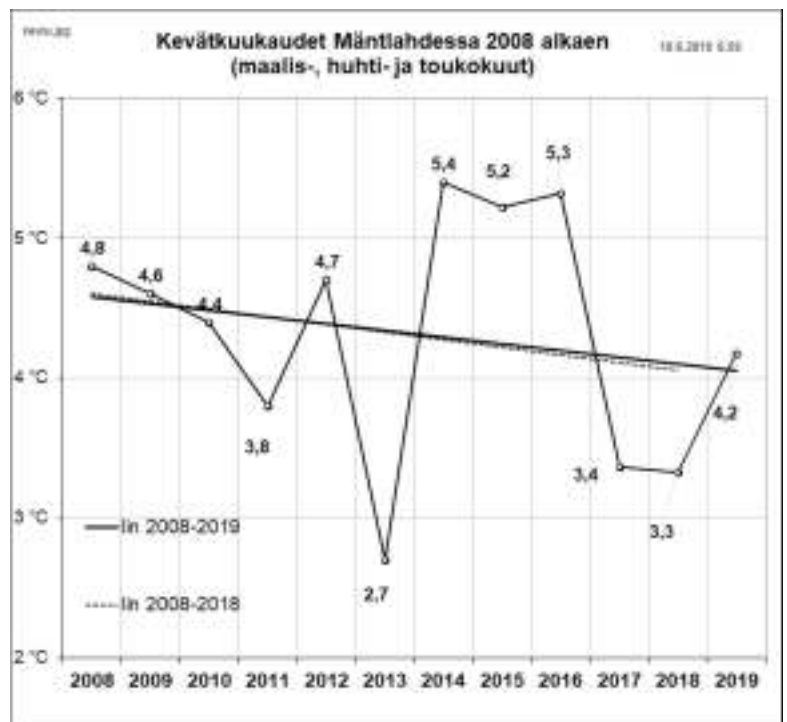
Silmäyksemme kuluneeseen vuodenaikaan on edelleen perinteinen: viilenee. Vuodenaikojen vain talvi on lämmennyt viimeisen 12 vuoden aikana. Myös vuosilämpötilat viilenevät.

Pitkäaikaiseen 11 vuoden keskiarvoon verrattuna oli maaliskuu 0,6 astetta lämpimämpi ja huhtikuu 0,4 astetta lämpimämpi. Kun toukokuu puolestaan oli 1,4 astetta kylmempi, jäivät kevätkuukaudet hiukan keskiarvon alapuolelle, sitä "tavanomaista" kylmemmäksi.

Erityisen lämpimiä olivat kolme kevättä vuosi 2014-16. Tämänvuotinen keväämme asetuu puolestaan harvinaisen lähelle keskimääräistä. Syyskuun numerossamme sitten tiedämme kertoa, toiko kulunut kesä vaihtelua kesiemme viilenevään trendiin.

Tarkemmat tilastot monin eri esitystavoin löytyvät nettisivuiltamme osoitteesta rantai.fi.

Ilkka Ahmavaara

HELI VARJAKOSKI:

KYLÄTUVAN KUULUMISIA

Kesän korvalla muistellaan hetken verran kulunutta kevättä. Talkoolaiset ovat ahkerina tehneet tekstejä mobiilireittihanketta varten. On haastateltu ihmisiä, katseltu ja kyselty vanhoja valokuvia, kerrottu vanhoja muistoja ja kerrottu tarinoita, joiden alkuperäiset kertojat ovat jo aikaa sitteen tästä maailmasta poistuneet. Paljon on tullut uutta tietoa alueesta, ja taasen huomattu, ettei kotikylää tunneta tarkemmin muutaman kilometrin taakse. Monille tuleekin varmasti uutena monia asioita, tai ainakin palautuu mieleen aikojen takaa.

Kotisivuilla www.klamila.fi ja täällä Rannantaikaa lehdessäkin on julkaistu paikallisista yrittäjistä tarinoita, niiden tekeminen taitaa jäädä nyt kesällä tauolle, kun kirjoittajalla ei ole niin aikaa kiertämiseen ja haastatteluihin. Toivotaan tilanteen parantuvan siltä osin.

Tätä kirjoittaessa Arktika-tapahtuma on par'aikaa vauhdissa, on luentoja, risteilyjä, retkiä, kuvia, kiikareita ja kahvia. Toivottavasti olette poikenneet jossain yksittäisessä tapahtumassa tai vaikkapa tekemässä linnunpöntön kylätuvan Heikin kanssa. Heikki on monia vuosia ollut ahkerana mukana tapahtumassa, on kuulemma ollut välillä vilu, välillä hiki, mutta sinne on päästävää, tunnelma on niin mukaansatempaava.

Kesätorit alkavat pian, ehkäpä jo ennen lehden ilmestymistä. Kymmenen torikertaa, juhannusviikko jää välistä, eli viimeinen tori on elokuun puolivälissä. Ja muistatte varmaankin ajankohdan, perjantai-iltana ko 18 alkaen. Ja ne arvonnat alkavat klo

Pääsiäiskahvitus ja arpajaiset Kylätupa Ronkulissa 17.4.2019. Ronkulin naiset pitivät huolen että kahvipöydässä oli aina piirakkaa tarjolla ja kahvipannu kuumana. Valokuva: klamila.fi.

19, ei tarvitse sen kauempaa jännittää mahdollista voittoa. Kahvittajat on valittu, kukin vastaa vuorollaan kahvituksesta. Tämä on näkyvä tapa paikallisille yhdistyksille järjestää omaa varainkeruutaan, kannattaa osallistua, saa ainakin suun makeaksi tai kahvihampaan kolotuksen purettua.

Kesän muita tapahtumia on Avoimet kylät kesäkuun toisena lauantaina, ainakin Klamilassa on tapahtumaa, olemme suunnittelemassa myös Syödään yhdessä -tapahtumaa elokuun alkuun, mutta mitään ei ole lyöty lukkoon. Ja muistattehan, Fish&Soul, sekin tulee heinäkuun 13. päivä. Järjestäjänä on tällä kertaa Sataman Baari, heiltä saa lisätietoa ja seurata mainontaa.

Ja onhan kesällä myös Kaakon Kamarimusiikin tapahtumia Klamilassa ja muualla Virolahdella,

liput ovat jo myynnissä. Facebookissa on sivut: Klamilan kunnalla tapahtuu, kannattaa seurata, sinne ilmaantuu Klamilan koulupiirin alueen tapahtumia, kunhan vain huomataan tai huomautetaan, niin lisäilläään. Ja onhan siellä muutakin seurattavaa, facebookissa. Vaikkapa Klamilan Kylätupa Ronkuli, Klamilan käsityöläiset, Vanhaa Klamilaa, Olutsilta - Klamilan osasto ja monia muita, mikä aihepiiri vaan kiinnostaa.

Jos sinulla on kylätupalaisille asiaa, poikkea ovesta sisään, aukioloaikana, meillä on aikaa kuunnella, on asia sitten iloa, murhetta, kysyttävää tai muuten kerrottavaa. Pohditaan sitten yhdessä asiaa eteenpäin. Hauskaa ja lämmintä, tapahtumarikasta kesää toivottelepi Heli ja muu kylätuvan väki.

Heli Varjakoski

ARI MALMI:

KLAMILAN MAISEMAPOLKU

Eteläisessä Kymenlaaksossa on käynnissä Leader Sepra ry:n rahoittama Maisemapolkuja-hanke. Mukana on seitsemän kylää:

- Miehikkälästä Salo-Miehikkälä ja Suur-Miehikkälä
- Pyhtäältä Haavisto ja Vastila
- Virolahdelta Klamila ja Virojoki
- Kotkasta Tiutinen

Hanketta toteuttaa ProAgria Etelä-Suomi ry/Etelä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset. Hankkeen toiminta-aika on 15.6.2018-31.12.2019.

Hankkeessa halutaan lisätä ihmisten mielenkiintoa lähiympäristöä kohtaan, vahvistaa yhteistyötä ja verkostoitumista kylien sisällä sekä saada aikaan digitaalisen materiaalin ympärille luontoarvoihin ja maisemaan perustuvaa matkailua. Hankkeessa luodaan kylille joko mobiilireitti tai tarinakartta.

Mobiilireitti toteutetaan kännykkäsovelluksella. Sovellus näyttää

mobiilireitin kohteet kartalla sekä kertoo tietoja paikasta. Kyläläiset itse päättävät reitin kohteet ja esiteltävän sisällön

Klamilan Seutu ry on mukana maisemapolkuhankkeessa. Klamilan alueelta on valittu 15 kohdetta, jotka esittelevät kuvin, sanoin sekä puhutulla tekstillä alueen historiaan liittyviä paikkoja ja pienteollisuutta kuten laukkutehdas, Tiilikallion alue, sadetakkitehdas ja Uno Klamin tien vanha kivilaita.

Tapahtuman avajaiset pidetään Klamilan kylätorilla avoimien kylien tapahtuman yhteydessä 8.6.2019 klo 10-13 myöhemmin julkaistavien oheisohjelmien kera.

Klamilan Seutu ry kiittääkin jo tässä vaiheessa kaikkia hankkeessa mukana olleita iloisia talokoolaisia ja hanketta muutoin avustaneita.

Ari Malmi

Sadetakkitehdas. Valokuva Puhjakunnankirjasta.

Osmo Havuahon avauspuhe. Kuva A. Malmi.

Erkki Kuparin kirjan julkistus. Kuva A. Malmi

ARI MALMI:

MAAILMAN SUURIN REILUN KAUPAN KAHVITAUKO 9.5.

Klamilan Seutu ry osallistui myös Reilun kaupan kahvitaikoon. toukokuun 9. päivänä lähdimme yhdessä rikkomaan maailmanennätystä ja kutsuimme Klamilalaiset ja muutkin Ronkulissa piipahtavat mukaan kahvittelemaan kanssamme reilusti.

Edellinen maailmanennätys on ruotsalaisten hallussa, sillä vuonna 2017 Ruotsissa järjestettyyn Reilun kaupan kahvitaikoon osallistui yli 500 000 ihmistä. Meidän tavoitteenamme oli, että maailman kovin kahvinjuojakan- sa ottaa maailmanennätyksen haltuunsa tänä vuonna.

Maailman ennätys jäi kuitenkin vielä Ruotsalaisille koska tällä kertaa Suomessa kahviteltiin vain reilun 80 000 kahvittelijan

voimin. Ronkulissa kävijöitä oli mukavasti eli reilut 40.

Maailman reilun kaupan päivää vietettiin lauantaina 11.5. ja sen kunniaksi eri puolilla maailmaa kampanjoidaan reilumman kaupankäynnin puolesta.

Reilulla kaupalla on jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan parannettu olosuhteita ja pyritty muuttamaan järjestelmää kehitysvissä maissa työskentelevien ihmisten, yritysten ja yhteisöjen hyväksi. Reilu kauppa puuttuu alkutuotannon ongelmiin tarkoin määritellyin kriteerein kohentamalla mm. työntekijöiden olosuhteita, tuotannon ilmastoneutraalisuutta sekä viljeliöiden lähipiiriin hyvinvointia.

MAAILMAN SUURIN REILUN KAUPAN KAHVITAUKO

Reilun kaupan kahvitaiko on osa Euroopan unionin rahoittamaa Trade Fair Live Fair -projektia.

Ari Malmi

MERVI HYPPÄNEN:

KYLÄT LENTOON

Haminan kaupungin liikuntapalvelut kutsui huhtikuussa kylien yhdistyksiä, yhteisöjä ja yksittäisiä kuntalaisia, sekä muita tahoja, jotka vaikuttavat kylien toimintaan, mukaan "Kylät lentoon" hankkeeseen. Hankkeen tarkoituksena on esitellä kylien toimintaa ja tarjontaa kaikille kuntalaisille ja matkailijoille.

Kirjastoauto, jossa on mukana Haminan kaupungin nuorisokulttuuri-, kirjasto- ja liikuntapalvelujen, avoimen varhaiskasvatuksen sekä Kymsoten terveys- ja hyvinvointipiste Linnoitus henkilöstöä, kiertää kesäkuussa kolmen viikon ajan Haminan eri kylissä tuoden hyvinvointia kylille; lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille.

Autossa on mukana InBody-kehonkoostumusmittari, jolla saa tietoa lihasten ja laskin suhteesta. Kirjastoauton kyljessä on mm. toimintarataa, luontopolkua ja perinneleikkejä, bocciaa, mölkkyä ja mitä mihinkin kylälle toivotaan. Kylien ja lähistöjen toimijat toivotetaan tervetulleeksi mukaan esittelemään omaa toimintaansa, jotta saataisiin aikaan kunnan kyläkokous! Kokouksessa on mahdollista miettiä, mitä yhteistoimintaa kylälle rakennettaisiin loppukesäksi ja syksyksi. Kaupungin ja Kymsoten eri sektoreita on mukana toimintaa käynnistämässä.

Mäntlahden Toivolaan Kylät lentoon auto pysähtyy 14.6. klo 9-11.

Mervi Hyppänen

KESÄKUUN KYLÄKIERTUE

hyvinvointia kylille
kirjastoauton kyydissä

Mäntlahden Toivola

PERJANTAINA 14.6.

klo 9 – 11

TERMILÖN UHUVIESTI VASTUUN, TOIVOLA

LIKHTIPOLKU
KEHONKOOSTUMUSMITTAUS
TAIDENÄYTTELY
KAHVIT

HYVINKÄÄN KIRJASTO
HAMINA

SUSANNA KORPELA:

JOUKO SAHALA 70 V.

VALOKUVAT SUSANNA KORPELA

Mäntlahtelainen Jouko Sahala juhli näyttävästi 70-vuotispäiväänsä Toivolassa 1.5.2019. Paikalla oli arviolta n. 80-90 onnittelijaa, ja tarjolla mm. maistuvaa lohikeittoa. Tapani Korpela esitti Lavin Veikon laulun Sorsa ja ukko, joka ei kertonut päivän sankarista, mutta aiheutti hilpeyttä kuulijoissa. Pentti Järviö käytti puheenvuoron, jossa korosti Joukon tärkeyttä Mäntlahden kylässä - mm. hänen ansioitumistaan seurantalo Toivolan kunnossapidossa ja Mäntlahden Rannanpoikien puheenjohtajana sekä hänen ystävällisestä otteestaan kyläyhteisössä toimimisessa. Matti Seppälä puolestaan

kertoi siitä, kuinka Jouko rakentaa vuorovaikutusta ja luo kontakteja sekä kylässä että sen ulkopuolella. Hän mainitsi Joukon olleen esikuvana monelle. Helge Seppälä muisteli yhteistä lapsuuttaan serkkunsa Joukon kanssa. Tarjoiluista huolehti Pihlajan kestitys. Juhlavieras Laila Poelman tykkäsi erityisesti musiikista ja sanoi, että järjestelyt pelasivat. Marja Taari tiivisti tunnelman sanomalla, että Jouko on Mäntlahden kylän sielu ja henki. Paljon onnea Joukolle!

Susanna Korpela

Päivän musiikkitarjonnasta vastasi Perti Husu haitarinsa kanssa.

Jouko ja Eini Sahala ovat olleet kohta 44 vuotta naimisissa. He tanssivat juhlassa yhdessä häävalssinsa, jota ei kuulemma vuosikymmeniin oltu harjoiteltu vaikka sujuvasti meni.

VAPPU HARJUMAASKOLA, PIRJO JÄRVENKYLÄ JA ILKKA AHMAVAARA

RUNOT

Toukokuu

Kesä on tullut,
kesän kauneus ja loisto.
Luonto elää,
me mukana.
Näkemässä ja kokemassa,
yhdessä lasten kanssa.

Heidän paljaat jalkansa,
pienet kätensä,
pörröiset hiuksensa,
aukaisevat muistot
lapsuutemme kesiin.

Iloitkaamme yhdessä heidän kanssaan.
Aukaiskaamme ovet auki
auringolle,
tuulelle,
lintujen laululle,
kukkien tuoksulle.

Pieni käsi
isomman kädessä,
luottavaisena kulkemassa eteenpäin.
Kesän riemuista iloiten,
ystävyydestä nauttien,
onnellisia muistoja sydämeen tallettaen.

Vappu Harjumaaskola

VALOKUVA VAPPU HARJUMAASKOLA

viisituhatta askelta

kuusikko on tumma
valo piilossa

koira juoksee edellä
kääntyy katsomaan
ja odottaa vihjettä suunnasta
ihan kuin antaisi minun valita
sen nopsat pehmeät käpälänliikkeet ovat kevyet
kun se ui metsän tuoksuissa

tuhannet askeleet metsäpolulla
sammal on tänään märkä ja upottaa
juoksemallakaan
en ehdi koiran iloon

Pirjo Järvenkylä

Ihmisten maailma on aivan liian hidas minulle,
siellä ei tapahdu mitään, vain
yhtä nopeutettua filmiä
ja kun välillä hidastaa ja katsoo:
yhä samaa kotkottavat.
Olen alkanut elää
puun, kiven ja veden aikaa,
olen kokoajan läsnä, mutta mitä sanoisin
ihmisille?

Ongelma on, että nukkuessa on vaikeaa hankkia
elossa pysymiseen tarvittavia asioita, kuten
ruokaa, juomaa, leposijaa ja fyysistä kuntoa, vaan
ne on hankittava valveilla, vaikka elämän tarkoitus
on nukkuminen.

Ilkka Ahmavaara

MERVI HYPPÄNEN:

HAMINAN PYÖRÄVAELLUS

18.5. - 30.9.2019

Haminan Liikuntapalvelujen organisoima Pyörävaellus kutsuu pyöräillen tutustumaan Haminan kylien maisemiin ja nauttimaan kauniista luonnosta. Pyörävaellus toteutetaan 18.5. - 30.9.2019 välisenä aikana. Rastipisteinä toimivat postilaatit on sijoitettu kylien luonnonkauniisiin paikkoihin, jolloin tavoitteena on tutustua luontokohteisiin sekä lisätä kaikenikäisten liikkumista oman kuntamme alueella.

Rasteja eli ruskeita postilaatikoita on sijoitettu 20 kpl ympäri Haminaa. Postilaatikossa on vihko, johon kirjataan nimi, kun on käynyt rastilla. Laatikossa on myös osallistumiskortteja, jos sellaista ei vielä ole. Mäntlahden kuntopuisto on valittu yhdeksi Pyörävaelluksen rastiksi. Se on kuitenkin kartassa nimetty Pyötsaaren kuntopuistoksi. Liekö paikan osoite Pyötsaarentie hämännyt kartan laatijaa? Postilaatikosta löytyy paperinen Pyörävaelluskartta, mutta netistä löytyy myös sähköinen kartta.

Pyörävaellus 2019 sähköinen kartta:
<https://drive.google.com/open?id=1zACPIGGcXcv3h4StqQuil87aAnQUe6Kr&usp=sharing>

Kuvakaappaus Googlekarttana toteutetusta Pyörävaelluskartastasta.

Mäntlahden kuntopuistosta löytyy Haminan pyörävaelluksen rastilaatikko.

JENNI YRJÖNEN:

OLUTSILTA, KLAMILAN OSASTO

VALOKUVAT KLAMILA.FI

Olutsilta yhdistys on perustettu vuonna 1995 Helsingissä ajatuksena yhdistää ihmisiä jotka ovat kiinnostuneet Suomen ja Viron sekä muiden Baltian maiden kulttuurista, oluesta, olutkulttuurista tai kaikista näistä. Klamilan osasto perustettiin vuonna 2009. Jäseniä Olutsillassa on yhteensä runsaat kolmesataa Suomessa ja Virossa, Klamilan osastossa noin kolmisenkymmentä.

Klamilan Olutsilta kokoontuu kuukausittain, aina joka kuukau-

den toisena lauantaina baari Kujansuussa, Klamilassa. Tapauksien teemat vaihtelevat tämän päivän polttavimmista aiheista aina historiallisiin aiheisiin ja kaikkeen siltä väliltä. Toisinaan tapaamisiin kutsutaan vierailevia luennoitsijoita eri aihealuiden asiantuntijoista. Luentoja on pidetty niin ikään kirjallisuuden saralta kuin puusuksistakin aina paikallisen olutpanimon toiminnan esittelyyn sekä oman kunnan tilannekatsaukseen. Nämä tapaamiset ovat kaikille avoimia

Olutsillan perinteinen Vappujuhla Klamilan kirkon edustalla.

Vuoren valloitus päivä Laukko(u)vuorella Häppilässä.

ja niistä tiedotetaan paikallislehdissä ja facebookissa.

Klamilan Olutsilta on aktiivisesti mukana erilaisissa tapahtumissa kotikulmilla ja tekee yhteistyötä muiden paikallisten yhdistysten kanssa. Vappuaaton perinteeksi Olutsillalle on muodostunut Vappujuhla johon kuuluu Uno Klammin patsaan baskerin passaus, lauluineen ja runoineen Klamilan kirkon edustalla. Perinteeksi on myös muodostunut joka vuotinen "vuoren valloitus". Viimeisimpänä kohteena oli Lantviikin vuori kalasataman vieressä jonka huipulla kuultiin esitelmä niin itse vuoren kuin siellä sijaitsevan hyppyrimäen sekä Hailikisojenkin historiasta. Toisinaan saataan lähteä vaikkapa sieniretkelle.

Klamilan Olutsilta tarjoaa jäsenilleen paljon kokemuksia ja elämyksiä ja seuran jäsenyyttä voi hakea kuka tahansa täysi-ikäinen. Jäsenhakulomakkeita saa Klamilan Kylätupa Ronkulista. Olutsilta -Klamilan osasto facebook sivuilta löytyy paljon ajankohtaista tietoa ja tunnelmakuja seuran toiminnasta.

Jenni Yrjönen

TUOMO PELTOLA:

HAJA-ASUTUSALUEEN VESIHUOLTO

Vesihuoltolaki uudistui 2014 ja maa- ja metsätalousministeriö on kehoittanut ELY-keskuksia tehostamaan lain valvontaa. Kaakois-Suomen ELY-keskus järjesti 22.5. vesihuollon kuntatapaamisen Virojoella.

Ympäristönsuojelulaki, 16 luku:
- Enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöä tai merestä olevalla alueella tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella jätevesijärjestelmä laitettava kuntoon 31.10.2019 mennessä.

Virolahdella on listattu ne kiinteistöt, mitkä ovat siirtymäajan piirissä. Kunnasta lähtee kirje noin 900:lle kiinteistölle. Valvontaa suoritetaan normaalin virkistyksen ohella. Ensisijainen vastuu

eduskunnan laatiman lain noudattamisesta on kiinteistön omistajalla. Osalla kiinteistöjä asiat ovat kunnossa ja osalla ei. Jätevesivalvontaa on tarjolla 31.10.2019 saakka.

Kymen jätelautakunnalla on menossa jätehuoltomääräysten päivittäminen, johtuen useista jätelainsäädännön muutoksista. Jätelautakunnan alaisuudessa toimiva kuntapolitiikoista koottu jätepoliittinen ohjausryhmä on laatimassa jätepoliittista ohjelmaa vuosille 2020-2024. Kansalaisten toimintaa kehitetään lisäämällä neuvontaa, ohjeusta ja koulutusta. Valvonnan painopiste on toistaiseksi naapuruston tekemien ilmoitusten perusteella tehtävä valvonta.

Tuomo Peltola

KUVA PIXABAY

MERVI HYPPÄNEN:

MÄNTLAHDEN VESIHUOLTO-OSUUSKUNNASSA MUUTOKSIA

Haminan Veden ja Mäntlahden vesihuolto-osuuskunnan välillä on vuoden vaihteessa tehty uusi sopimus, jonka laatiminen johtuu lainsäädännöstä. Sopimuksella Haminan Vesi myy ja toimittaa vettä sekä vastaanottaa jätevevettä osuuskunnalta. Laitosten liittymäkohtaan on asennettu mittarit kulutuksen ja ohivirtauksen seuranta varten.

Vesiosuuskunnan jäsenten ja Haminan Veden väliset sopimukset ovat siirtyneet tämän vuoden alusta Mäntlahden vesihuolto-osuuskunnalle ja vuoden alusta veden ja jäteveden kulutuksesta laskuttaa Mäntlahden vesihuolto-osuuskunta, ei enää Haminan Vesi. Laskutus muuttui niin, että neljän laskun sijaan tulee kaksi

laskua. Ensimmäinen lasku on arviolasku ja sen eräpäivä on 15.7.2019. Toinen lasku on mittarilukemalasku eli todellisen kulutuksen mukainen ja sen eräpäivä on 15.1.2020.

Vesihuolto-osuuskunta on tehty uudet kotisivut, joista on tarkoitus kehittää osuuskunnan pääasiallinen tiedotuskanava. Sivuilta julkaistaan kaikki tiedotteet sekä kootaan yhteen vesi- ja viemärijärjestelmää koskevat huolto- ja hoito-ohjeet. Sivustolta löytyy myös lomake, jolla voi ilmoittaa mittarilukeman.

Mäntlahden vesihuolto-osuuskunnan kotisivut:
<https://mantlahdenvesiok.fi>

Vesiosuuskunnan etusivu.

JENNI YRJÖNEN:

KLAMILAN JA YMP. VPK:N HARJOITUKSET KLAMILASSA 2.4.2019

VALOKUVAT KLAMILA.FI

Klamilan vpk:lle saapui huhtikuun ensimmäisenä tiistai ilta-
na kymmenkunta vapaapalo-
kuntalaista harjoittelemaan
Miehikkälän monitoimiyksikön
johdolla liikenneonnettomuu-
dessa toimimista. Monitoi-
miyksiköstä paikalla olivat pa-
lomies Joonas Malinen ja ensi-
hoitaja Antti Jakonen.

Monitoimiyksikössä työskente-
lee aina pelastaja Kymenlaak-
son pelastuslaitokselta sekä
hoitotason ensihoitaja Kymen-
laakson sairaanhoitopiiriltä.
Tällä hetkellä heidän autonaan
toimii ambulanssi, joka on va-
rusteltu normaalien ambulans-
sivarusteiden lisäksi myös en-
sisammutusvälineillä, kuten
esimerkiksi heitinsammutti-
mella sekä raivauskalustolla ja
pintapelastusvälineillä. Uusi,
juuri tähän tarkoitukseen
suunniteltu auto on tulossa
käyttöön hieman myöhem-
min. Yksikön toiminta alkoi
vuoden alussa asemapaikka-
naan Miehkälän paloasema
ja sen tarkoitus on hoitaa kii-
reellisiä ensihoidotehtäviä, se-
kä osallistua alueen kaikkiin
pelastustehtäviin välittömällä
lähtövalmiudella ympäri vuo-

Monitoimiyksikön käytössä oleva ambulanssi.

rokauden.

Ilta aloitettiin kahvipöydän ää-
rellä jutustelulla ja tutustumi-
sella, kerrottiin molemmin
puolin omista keikoista ja ko-
kemuksista. Pohdittiin kuinka
yhteistyö onnettomuuspaikalla
sujuisi parhaiten, koska usein
ensimmäisenä onnettomuus-
paikalle täällä meilläpäin ”syr-

jäseudulla” ehtii vpk sekä nyt
tuo uusi monitoimiyksikkö.
Joonas ja Antti esittelivät
myös kuinka tavalliseen ambu-
lanssiin, joka toimii nyt siis vä-
liaikaisena ratkaisuna, oltiin
saatu mahdutettua ensisam-
mutus- ja pelastustarvikkeita.

Sitten päästiin tositoimiin! Vpk

Ambulanssin takaosasta löytyy mm. pintapelastustarvikkeet sekä yhdistelmälevitin ja puukkosaha.

Sivulta löytyy mm. sammuttimia sekä köysivarusteet ja valjaat.

oli saanut lahjoituksena romuksi menevän auton harjoitusta varten ja uhrina toimi vieraileva tähti Virojoen vpk:lta, haalareista ja pallosta valmistettu nukke. Tätä pallopäätä ryhdyttiin yhteistuumin pelastamaan.

Ensimmäiseksi autosta tehtiin virraton avaamalla konepelti rautakangen avulla auki ja irrottamalla akun miinusmerkkinen johto. Tässä kohtaa keskusteltiin aiheuttaisiko virran päällä oleminen kuitenkin niin suurta vaaraa, että toimenpiteeseen olisi järkevää ryhtyä heti ensimmäisenä. Potilaan luokse pääseminen ja auttaminen on kuitenkin se ensisijainen tehtävä. Tähän ryhdyttiinkin seuraavaksi harjoittelemalla ikkunapiikin käyttöä. Työkalu on kovin pienen ja mitättömän näköinen kapistus, mutta sitäkin tehokkaampi, ikkuna rikkoutuu sen avulla silmän räpäyksessä. Ikkunapiikkiin oli yhdistetty turvavyöleikkuri, jonka avulla turvavyö katkaistiin vaivattomasti. Testiin pääsi myös ikkunateippi joka ehkäisee kätevästi lasinsirujen leviämisen joka paikkaan, esimerkiksi potilaan päälle.

Erityisen tärkeää liikenneonnettomuus paikalla on lisäonnettomuuksien estäminen muun liikenteen ohjauksella sekä turmapaikan turvallisuuden varmistaminen. Onnettomuustilanteessa laukeamaton turvatyyny muodostaa vaaratilanteen. Vahingossa tapahtuva turvatyynyn laukeaminen voi aiheuttaa vakavia vammoja sekä pelastajalle että uhrille, tästä syystä ratin päälle laitettiinkin suoja vaaran välttämiseksi.

Kun edellä mainitut toimenpiteet oli ripeästi hoidettu päästiin potilaan luokse antamaan ensiapua. Tosi tilanteessa ensihoitaja olisi tästä eteenpäin kaiken aikaa potilaan luona, samoin pelastaja jos potilaan kunto niin vaatii. Jos tilanne ei olisi niin kriittinen ja ensihoitaja kykenee yksin varmistamaan potilaan turvallisuuden voisi pelastaja ryhtyä jo toimimaan lisäapua odottaessa, esimerkiksi irrottamaan ajoneuvon ovea, kattoa tms. mistä poti-

Liikenneonnettomuuteen joutunut ajoneuvo ja pelastettava uhri.

las saataisiin parhaiten turma-
autosta ulos.

Harjoituksissa irrotettiinkin seuraavaksi kuljettajan puoleinen ovi yhdistelmälevittimen ja puukkosahan avulla, jonka jälkeen ryhdyttiin rankalaudan avulla siirtämään potilasta autosta ulos. Loukkaantunutta potilasta siirrettäessä on ehdottoman tärkeää välttää turhaa potilaan liikuttelua, joka voisi pahentaa vammoja. Tässä harjoitustilanteessa potilas saatiin onnistuneesti pelastettua autosta.

Lopuksi harjoiteltiin vielä auton katon irrottamista ja turvallisesti pois paikaltaan siirtämistä.

Harjoitukset olivat kaikin puolin varsin onnistuneet. Toisin sanoen voimme liikkua liikenteessä turvallisina mielin, tietysti VÄLTÄEN onnettomuuksia, mutta toisaalta tietäen että hädän hetkellä meitä on auttamassa joukko ammattitaitoisia ihmisiä.

Jenni Yrjönen

Lopputulokset: potilas saatiin onnistuneesti pelastettua! Auto tuki kärsi hieman käsittelyssä..

MERVI HYPPÄNEN:

SUUREN RANTATIEN JULMA PIKKUVIHA 1741-1743

Historianopettaja Eila Suominen opiskeli historiaa Helsingin yliopistossa ja opetti historiaa etupäässä lukiossa 38 vuotta. Lisäksi hän on opiskellut luovaa kirjoittamista ja liittynyt kirjoittajayhdistys Paltan jäseneksi.

Rannantaikaa lehdessä 2/2017 julkaistiin Eila Suominen artikkelia tohtori Johann Jacob Lerchen matka- ja päiväkirjasta Hattujen sodan aikaan vuonna 1742. Artikkelissaan Eila Suominen kuvaa mm. Mäntlahden murroksen tapahtumia, josta tohtori Lerche oli tehnyt muistiinpanoja päiväkirjaansa. Lerche oli venäjän armeijan palvelukseen mennyt saksalainen lääkäri. Hän toimi venäläisten joukkojen ylilääkärinä Suomessa Hattujen sodan aikana 1742-1743 ja eteni Venäjän armeijan mukana Suurta Rantatietä pitkin aina Helsinkiin saakka.

Eila Suominen on julkaissut 31.03.2019 tietokirjan Suuren Rantatien julma pikkuviha 1741-1743 e-kirjana. Kirjassaan hän tutkii Hattujen sotaa ja sen vaikutuksia Kaakkois-Suomeen ja Suuren Rantatien asukkaiden elämään, kun armeijat kulkivat pitkin tietä tuhoten talonpoikien koteja ja asumuksia. Asukkaat joutuivat pakenemaan piilopirtteihinsä. Kirja on rajattu paitsi ajallisesti Hattujen sotaan myös paikallisesti Säkkijärveltä Helsinkiin.

Kirjoittaja on kirjassaan käyttänyt lähteenä mm. Venäjän armeijan saksalaisen lääkäri Lerchen, ruotsalainen pappi Tiburtiuksen, tanskalaiset sotilastarkkailijoiden Hauchn ja Diethardtn päiväkirjoja, joissa he kertovat kokemuksista Suurella Rantatiellä. Kirjaa ei voi sanoa tyypilliseksi historian kirjaksi, vaikka sieltä tarkkaa tutkimustietoa löytyy-

kin, sillä kirja on kirjoitettu mielenkiintoisella tavalla. Lukija ei huomaa lukevansa "tylsää" tietokirjaa, vaan ajan- ja henkilöiden kuvaukset vievät mennessään. Teksti on elävää ja helppolukuista. Tekstistä saattaa löytä myös tuttuja paikannimiä Kaakoiden Suomen Rantakyläin asukkaille.

Kirja on tällä hetkellä saatavissa useista e-kirjakaupoissa: Bod, Google, Apple, Amazon, Adlibris ym.

Eila Suominen.

RANTAKYLIEN PALVELUHAKEMISTO 2019

AURAUUS, MAANSIIRTO, ym.

Martti Tamminen puh. 0400 464 170, auraukset, koneurakointi, kylätalkkari
Teemu Kuokka puh. 040 748 5651
Jorma Kyötikki, puh. 040 594 7472, kaivinkone- ja traktorityöt
Heli Kyötikki, puh. 0400-751 230sorat, murskeet ja konetyöt
Harri Olli, puh. 0400-750 805 kivenlouhinta
V. Takala & Kumpp. puh. 0400 256 906, kaivuutyöt, ruoppaukset

KAUPAT, KIOSKIT JA BAARIT

Sale, puh. 010 76 34 791, avoinna ma-la 8-21, su 11-19
Klamilan Kujansuu Oy, puh. 05-355 1506 (huoltoasema, kahvila, asiamiesposti, kalastusluvat), avoinna klo 9-18
Klamilan Kylätupa Ronkuli, puh. 05-357 310
Farmi Kormu, puh. 040 539 7390, lampaanaljat
Sataman Baari, puh. 040 589 7962
Satamakioski, puh. 044 982 0855, Varakommondori Harri Kuokka 040 0179 645, rantasaunan vuokraus, polttoaineen myynti, kioski avoinna 4.6-5.8

KAMPAAMOT, KUNTOHOITO JA ULKOILU

Kampaamo Jaakkola Mirva, puh. 044 565 9375
Klamilan Veto, Kari Piispa puh. 044 591 4472 kuntojumppa, pyöräily, soutu, kirkkovieneen vuokraus
Huurteiset Uimarit ry, Kouki Risto, puh. 040 539 3681, kylmävesiuinti
 Frisbeegolf-rata Kalasatamantie 153
Klamilan Nuorten talon voimailusali, Pauli Kouki puh. 040-843 1236

KIRJANPITO

Heli Varjakoski, puh. 0500 844 547, helisvk@gmail.com, tiekunnat, yhdistykset

KOKOUS- JA JUHLATILOJA

Häppilän VPK talo, Tapiola-talo, Sanna Malm puh. 040-737 0915, kahvinkeittimen, astiastojen ja liinojen vuokraus
Klamilan kyläkirkko, Pirjo Järvenkylä puh. 040 413 1685
Klamilan VPK, Jaakkola Minna, puh. 0400 155 101
Kokoustila Kylätupa Ronkulissa, puh. 05-3573103
Seurantalo Toivola, Mäntlahti, Jouko Sahala puh. 0500 554 520

Sydänkylän VPK:n talo, T. Peltola puh. 0400 650 470, M. Pekkola puh. 040 583 3628

Veto-osaston hiihtomaja ja mäkimaja, Varjakoski Heli, puh. 0500 844 547
Klamilan Martat, Kääriä Pia, puh. 040 583 3629, kahvinkeittimien, kahvi- ja ruoka-astiastojen vuokraus, (100:lle)

LÄHIRUOKAA

Ihalainen Eveliina, puh. 050 583 4500, hunajaa
Olli Harri, puh. 0400 750 805, **Tuula Olli**, puh. 0400 180 105, kananmunat, maito, ternimaito
Olli Matti, puh. 040 583 8751, perunaa ja varhaisperunaa
Jorma Kyötikki puh. 040 594 7472 Naudanlihan suoramyynti
Peltola Seppo puh. 040 842 0359, mustikkaa ennakkovarauksella
Reila J. puh. 040 522 6591, hunajaa
Ripatti Mirja, puh. 040 576 0775, leivonnaisia, hapanvelliä
Rokka Anna Puh. 050 544 0624 anna.rokka@hotmail.fi lampaanlihaa
Takala Lauri puh. 044 920 6028 Takalan luomutila, ryväsipulia, maataisruisjauhoja, perunaa (vanhoja lajikkeita)
Talsi Elina, puh. 040 516 1534, hapanvelliä
Tinkanen Reijo, puh. 050 575 1880, mansikkaa
Yrjönen Anton puh. 040 577 4507, Jonna Yrjönen puh. 040 561 5874 lampaan ja karitsan lihaa, kananmunia

MAJOITUS JA VUOKRAHUVILAT

Hiihto- ja mäkimaja, Varjakoski Heli, puh. 0500 844 547
Merimökit, (2 mökkiä) puh. 040 836 6078, www.merimokit@gmail.com
Niemistön Lomamökit, (2 mökkiä) puh. 044-252 9886
Posti Pentti, puh. +358400 655 040
Suni Simo, +358400 479 857
Tasa Ari puh. 0400 486 279
Loma-Harvaja Oy / Suortti Mikko, puh. +35840 556 5953/0400 539705
Parunranta Oy, puh. +35850 3250555, hanna-leena.jarvenkyla@pp.inet.fi

NUOHOUS

Sauli Tiainen, puh. 0400 303 198, soittoaika klo 7-8

POLTTOPUUT

Olli Harri, puh. 0400 750 805

Peltola Lauri, puh 040 845 2226
Peltola Seppo, puh. 040 842 0359
Takala Lauri, puh. 044-920 6028, Puusta pitkään - päreestä parruun
Tinkanen Reijo, puh. 050 575 1880

PUUTAVARAA JA SAHOJA

Ravijoen saha, puh. 040-509 8272
Takala Lauri, puh. 044 920 6028, Puutavaraa, sahattu ja höylätty
Kalevi Suni, puh. 0400 741 347, 05-345 9732 sahausta, polttopuuta

RAKENNUSTYÖT, REMONTOINTI; MÖKKITALKKARIPALVELUT

Eveliina Ihalainen, puh. 050 583 4500 Pintakäsittelyliike Pikantti, sisä- ja ulkomaalaukset sekä tapetointi.
Heikki Olli puh. 0400 943 337 heikki_olli@hotmail.com

SÄHKÖTYÖT

Nurmela Sähkö Ky, puh. 0500 552 219, aki.nurmela@co.inet.fi
Peltolan Sähköliike, puh. 0400 650 470, tuomo.peltola1@luukku.com

TAKSIT

Reila Jouni, Klamila (1+6 henk.), puh. 040 522 6591
Reila Raija, Klamila (1+4), puh. 040 556 4290
Reila Mika, Klamila (1+8, pyörätuolikuljetus), puh. 0400 540 595
 Kymenlaakson taksi, puh. 0100 87227

TERVEYS, APTEEKKI

Violahden apteekin Klamilan palvelupiste kylätupa Ronkuli puh. 05-357 3103

VENEPAIKKOJA

Klamilan Veneilijät Ry, Kuokka Harri, puh. 040-0179 645
Sydänkylän jakokunta, Tuomo Peltola, puh. 0400 650 470/05-355 1527
Pentti Posti, puh. 0400 655 040

VENEIDEN TALVISÄILYTYS

Laitila Jukka, puh. 0400 978 885, riitta.laitila@pp.inet.fi

VENEHUOLTO, LIIKKUVA VENEPALVELU

Southeast Boat Service, Henri Hanski Puh. 040-772 9895 www.seboatservice.fi info@seboatservice.fi

TUOMO PELTOLA:

ANKERIAASTUTKIMUS JATKUU

Luonnonvarakeskus LUKE jatkaa vanhaa riista- ja kalataloudentutkimuskeskuksen ankerias-tutkimusta itäisellä Suomenlahdella. Suomen johtava ankerias-tutkija Tulonen soitti ja kysyi sopisiko Klamilan seudun ankeriaanpyytäjille yhteistyön jatkaminen. Edellisestä tutkimuksesta on jo kaksitoista vuotta, jolloin pyydettiin noin 80 ankeriasta. Tutkimuksessa selvitetään ankeriaan pituus, paino, ikä, sairaudet ja erityisesti ilmarakossa olevat sukkulumato esiintymät. Myöskin kalan alkuperä selviää, onko kala istutettu vai onko se luonnonvarainen. Tämä tieto on tärkeä päättäjille kun mahdollisia ankeriaan pyyntirajoituksia mietitään.

Korvaukseksi ”tutkimusavustajille” LUKE istuttaa itäiselle Suomenlahdelle ankeriaanpoikasia. Tutkimus on suunniteltu kaksipäiväiseksi heinäkuun loppupuoliskolle tai elokuun alkupuolelle. Mukaan ovat lupautuneet vanhat tutkimusavustajat, Klamilasta 6 venekuntaa ja Rautalan-selältä yksi venekunta. Istutusten tasaisemman jakautumisen takia pyydän mukaan yhden venekunnan myös Ravijoelta ja Ala-Pihlajasta. Tutkimusavustajille korvaukseksi istutettavien ankerioiden tarkka määrä selviää kesäkuun aikana.

Tuomo Peltola

Ankeriastutkimusta Kalasataman hallissa vuonna 2007.

VALOKUVAT ILKKA AHMAVAARA

TUOMO PELTOLA:

HYLJEONGELMAA PALLOTELLAAN

VALOKUVAT JARI KOLMELA

Etelä-Suomen merikalastajainliitto haki ESKO kalatalousryhmältä kuudenkymmenen kalatalousalueelle ongelmallisen hylkeen poistamisen aiheuttamien kulujen korvaamiseen avustusta. Ohjeistetun metsästyksen kulukorvaus kolmesataa euroa hylkeeltä hyväksyttiin ja metsästyks on ollut käynnissä vanhan kymenlaakson merialueella. Saaliiksi on saatu keskeytykseen mennessä 23 hyljettä. Päätös tuen keskeyttämisestä noudattaa varovaisuusperiaatetta, koska metsästyksen välillinen tukeminen EU-rahoilla on herättänyt laajaa huomiota. Metsästyks alueella jatkuu, koska hylkeiden pyyntiluvat ovat voimassa, vain kulukorvauksesta ei ole varmuutta.

Tuomo Peltola

Valokuvat Jari Kolmelan hylkeenpyyntireissulta huhtikuun loppuilla ulkosaaristossa.

Tiedote: Toimintaryhmien hyljehankkeiden keskeyttäminen

Hyljeongelma on laajalti tunnistettu ja tiedostettu niin kalataloushallinnossa, toimialalla kuin ympäristöjärjestöissäkin. Siihen liittyen on rannikon kalatalouden toimintaryhmissä perustettu erikoishankkeita, joiden tavoitteena on kalastuksen toimintaympäristön ongelmiin puuttuminen. Osana tätä kokonaisuutta Varsinais-Suomen ELY-keskus on rahoittanut Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta kaksi hanketta, joissa hylkeen metsästämisestä on maksettu palkkio.

Toinen hankkeista sijoittuu Suomenlahdelle ja toinen Saaristomerelle. Koska hankkeisiin liittyvä ristiriitaisuus metsästyksen välillisestä tukemisesta EU-rahoilla on herättänyt laajaa huomiota erityisesti ympäristöjärjestöissä, on asiassa pyydetty sekä maa- ja metsätalousministeriön että EU:n komission kannanottoa. Tämän seurauksena Varsinais-Suo-

men ELY-keskus on päättänyt keskeyttää hankkeiden rahoittamisen. Päätös noudattaa varovaisuusperiaatetta, jotta vältetään mahdollinen takaisinperintä komission toimesta, mikäli hankkeiden kustannusten todetaan olevan vastoin Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tukikelpoisuussääntöjä.

Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee parhaillaan järjestelmää, jossa hyljeongelmaa lähestytään laajemmasta näkökulmasta siten, että ratkaisumalli palvelee koko merialuetta eikä ainoastaan yksittäisiä toimintaryhmiä. Tämä järjestelmä perustuu yksinomaan kansalliseen rahoitukseen. Ehdotus on ollut lausuntokierroksella ja sen jatkovalmistelu on parhaillaan käynnissä.

Lisätietoja asiasta antaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspäällikkö Kari Ranta-aho.

Näytteenottoa.

TUOMO PELTOLA:

KALASTAJAT, KALAT JA MERI

Kulunut vuosi alkoi matikan pyynnillä. Matikkakanta on hyvä ja saaliit kohtalaisia. Talvella matikkaverkoista tuli muutama kampela ja kevätpyynnissäkin on tullut joitakin. Kampeloiden ilmestyminen kertoo suolavesipulssin saapumisesta itäiselle Suomenlahdelle. Myös turska on ollut saaliskalojen joukossa. Useamman vuoden jatkunut vahva hailikanta vaikuttaa tulleensa tiensä päähän nyt, kun keväällä noin puolet kaloista on olleet laihoja. Iso pää ja laiha ruumis kertovat ravinnon loppumisesta. Luonto hoitaa kun kalastus on olematonta. Ahven ja kuhakannat ovat heikot. Taimenkanta on yhä laskevalla suunnalla johtuen istutusten lopettamisesta.

Vuosikokouksessa keskusteltiin taimenen istuttamisesta ja tultiin siihen johtopäätökseen, ettei istutuksia vielä aloiteta, vaan odotellaan luonnon taimenkannan vahvistumista ja sen pyynnin sallimista. Todennäköisesti odotelluun menee useita vuosikymmeniä.

Vaellussiian kalastus syksyisin pintaverkoilla on olemattoman

vähäistä, joten vaellussiian vastakuoriutuneitten poikasten istutus päätettiin lopettaa. Karisiikkaa on tullut ulkosaarista kohtalaisen hyvin ja kanta vaikuttaa vahvalta. Pyyntiä haittaa siikkaverkolta vaadittava 43 millimetrin silmäkoko. Kyseinen verkko pyytää vain keskiruumiiltaan pulleamat emokalit pois. Pyynti pitäisi kohdistaa vanhaan malliin pienempiin uroskaloihin 35-40 millisillä verkoilla ja jättää tuottavin kalakanta mereen.

Viime vuosikymmeninä Suomenlahteen siirtoistutettu saaristosiiikkakanta ulkosaaristoon on alkanut viihtymään hyvin. Uutena kalastusmuotona voi mainita saaristosiiian pyynnin heti jäidenlähden jälkeen keväällä. Ensimmäinen siianpyyntiretki ulkosaaristoon tuotti saaliiksi 9 karisiikkaa ja 14 saaristosiiikkaa. Toisella retkellä viidessä verkossa oli 6 karisiikkaa ja 21 saaristosiiikkaa. Saaristosiiika näyttää valtaavan pyydetyimmän siian aseman. Pyyntiaika on pitkä ja verkkojen vaadittu silmäkoko on nykyisten säädösten vaatima vähintään 43 millimetriä. Osakaskunnan vuosikokous päätti tämänvuotiseksi istutuskalaksi saaristosiiian. Poi-

kasten saatavuudessa on ollut ongelmia, kun kysyntä on ylittänyt tarjonnan.

Harmaahaikara on tuonut haikaraimumadot Virolahdelle. Loinen aiheuttaa särkikaloihin tummia pilkkuja ja Virolahdella alkanut särkikalojen hoitokalastushanke loppui, kun kalojen purkittaja ei kelpuuttanut loisen saastuttamia särkiä. Loinen ei tartu ihmiseen.

Lähivesistä kesällä verkolla suurimman saaliin muodostavat loisen vaivaamat kääpiöityneet lahdat ja muut särkikalat. Hoitokalastus antaa tilapäisen avun lähivesille, jolloin ahven- ja kuhakannat lähtevät kasvamaan. Hauki hyötyy suuresta särkikalojen määrästä. Kesällä paikalliset kalastavat lähivesistä pääasiassa pitkälläsiimalla osakaskuntien istuttamia ankeriaita.

Vesialueitten omistajien kiinnostus kalavesien hoitotyöhön on hiipunut uuden kalastuslain myötä.

Tuomo Peltola

SYDÄNKYLÄN OSAKASKUNTA

TIEDOTE KALASTAJILLE

SYDÄNKYLÄN OSAKASKUNTA

Puheenjohtaja Tuomo Peltola
Sydänkyläntie 374, 49860 Klamila
Puh 0400650470

23.02.2019 liite 2

TIEDOTE KALASTAJILLE

2019

MAKSUT

Vesiosuuksilla pyytävät 1,50€/yksikkö, pyydysyksikkö 4,50€/yksikkö, vuokrayksikkö 9,00€. Pilkkikilpailut 1e/osanottaja. Vetouisteluluvat veneille joissa on useampi vapa 10€/viikko tai 30€/vuosi.

Ns "lisäpaketti" 1-4 pyydysyksikköä a` 13€/yksikkö max. 4 yksikköä on tarkoitettu myös muille kuin kalastuskunnan jäsenille. Oikeuttaa kalastamaan 01.05.2019-31.12.2019 välisenä aikana.

Osakkaiden kalastuskausi on 01.05.2019-30.04.2020 välisenä aikana.

Vesiosuus- ja erikoisluvut myöntää puheenjohtaja Tuomo Peltola osoite yllä. Virveli, vetouistelu ja "lisäpaketti" lupia saa lunastaa Klamilan Kujansuusta/ Pentti Posti.

Uudet Sydänkylän osakaskunnan venepaikka vuokrat ovat seuraavat: 25 e osakas, 50 e kyläläinen ja 100 e vieras .

PYYDYSYKSIKÖT

Verkko pituus 30m, korkeus max 3m		1 yks.	Uistin	1 yks.
Verkko pituus 30m, korkeus 3m-max 8m	2 yks.	Virveli	1 yks.	
Pintaverkko pit. 30m, kork. max 8m		2 yks.	Atrain	1 yks.
Pikkuryssä korkeus max 1.5m		1 yks.	2 katiskaa	1 yks.
Vanneryssä korkeus yli 1.5m	50 yks.	5kpl iskuk.	1 yks	
100 kouden pitkäsiima		1 yks.		
Hailiverkot		- yks.		

Lohisiima, siikapesäverkot ja troolaukset KIELLETTY. Virolahden kalastusalueen emokalujen pyyntiin tarkoitettu siikaloukku sallitaan. Lahna- ja särkikalalan poistokalastus rysät ovat sallittuja

KALASTUSTAVAT JA PYYDYSTEN MERKITSEMINEN Kalastuslaki 379/2015 ja Kalastusasetus 1360/2015

Verkot laskettava pääsääntöisesti rannasta ulospäin, sivusuunnassa ei 50m lähemmäksi toisen pyydyksiä. Pintaverkot ja rysät merkittävät kalastuslain mukaisilla vidoilla, jotka on varustettava numeroprikalla ja kalastajan yhteystiedoilla. Vanneryssä paikat sopii puheenjohtaja kalastajan kanssa. Jos olet kadottanut numeroprikkasi ota yhteys puheenjohtajaan.

RAJOITUKSET

Verkkopyynnin rajoitusalue sijaitsee Klamilan lahdella linjalla kalastaman ulomman aallonmurtajan kärki - Pentti Nakarin mökki .

Alue on merkattu kylteillä. Alueella kalastus sallittu talvella vain yhdellä maderysällä ja kahdella katiskalla/ ruokakunta.

Ankeriasryssä sallittu avovedessä samoin pitkäsiima.

HENKILÖVALINNAT VUODELLE 2018

Puheenjohtaja Tuomo Peltola, varapuheenjohtaja Simo Suni, sihteeri Simo Suni, rahastonhoitaja Pentti Posti, hoitokunnan jäsen Seppo Jouhikainen ja Seppo Peltola

RANNAN RUOPPAUKSET JA TÄYTÖT, MAANMITTAUS -JA LUNASTUSTOIMITUKSET

Hoitavat Tuomo Peltola ja Simo Suni

Posti Green

Kulttuuripaikkitu Kyäteatteri Marmut esittää

Onnellisten ihmisten
KYLÄ
Kylä hiljenee vai hiljeneekö

Näytelmä kertoo tarinan onnellisten ihmisten kylästä. Pienen kylän ongelmana on, että väestön ikääntyessä talot tyhjenevät ja kylä hiljenee. Vähätoinen myös Mänttilän kylästä on tulossa Kaarsalon ja Tammin tapaan kesäkyli. Kylän tyhjilleen jäävät talot saavat uusia asukkaita, kun perheensä laittavat talojain myyntiin.

Risto Muurmanin käsikirjoitusta läydenläynt Juhani Raatajoki
Ohjaaja: Heeri Saarainen

ESITYSAJAT MÄNTILÄHDEN TOIVOLASSA 2019
Ensi-ilta pe 26.7. klo 18.00, La 27.7. klo 18.00, Su 28.7. klo 18.00
Liput 10 euroa. Varaukset: Mervi Hyppänen, 044 506 0370, mervi@saunalahti.fi

YHTEISTYÖSSÄ

Kesä-kesätoiminta - Lämpöä kerta kerralla

KLAMILAN KIRKOSSA

16.6. klo 10 Messu
7.7. klo 10 Messu

Juhannuksen jälkeen 25.7. lähtien viisi viikkoa arki-iltapäivisin basaari-kahvio kirkon kerhuhuoneessa

Kaakon Kamarimusiikin konsertit Klamilan kirkossa:
Tiistai 2.7. klo 13 Lastenkonsertti
Perjantai 5.7. klo 18.15 Taitelijatapaaminen ja illan konsertin esittely, Klamilan kirkon pihamaa. klo 19 Valoa ja varjoja -konsertti

Pirjo Järvenkylä

Kylätupa Ronkuli avoinna:

ke - to 10-17
pe 14-20
la 11-14

Ja muistathan kesätorit
perjantai iltaisin
klo. 18-19 (ei juhannusviikolla).

Puh. 05 357 3103, klamilanseutu@pp.inet.fi

HAMINAN MUSEOT

Kauppiaantalomuseon kesänäyttely:

Ken söi kesävoin -Mysteri vaskitehtaan talossa
4.6. - 31.8.2019

Kaupunginmuseon kesänäyttely:

Muistoissa lasitaiteilija Tamara Aladin
8.6. - 11.8.2019

Kotiseutumuseon kesänäyttely:

Toukotöistä mätäkuuhun
8.6. - 31.8.2019

KAUPIAANTALOMUSEO

Ken söi kesävoin?
MYSTERI VASKITEHTAAN TALOSSA
4.6.-31.8.2019

MUSEO HAMINA

HAMINAN KAUPUNGINMUSEO

Muistoissa lasitaiteilija
TAMARA ALADIN
8.6. - 11.8.2019

MUSEO HAMINA

VEHKALAHDEN KOTISEUTUMUSEO

TOUKOTÖISTÄ
MÄTÄKUUHUN

VEHKALAHDEN
KOTISEUTUMUSEON
KESÄNÄYTTELY
8.6. - 31.8.2019

MUSEO HAMINA